

Številka: 007-38/2023/1
Datum: 7. 9. 2023

Državni zbor RS
Šubičeva ulica 4, p.p. 636

1000 Ljubljana
gp@dz-rs.si

**ZADEVA: MNENJE K PREDLOGU ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBE
160., 161 IN 162. ČLENA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE**

Zveza: Dopis št. 001-02/23-6/5, z dne 4. 9. 2023

Spoštovani,

Združenje občin Slovenije vam v nadaljevanju posreduje mnenje k predlogu za začetek postopka za spremembe 160., 161. in 162. člena Ustave Republike Slovenije z osnutkom Ustavnega zakona o spremembah 160., 161. in 162. člena Ustave Republike Slovenije 19. 5. 2023, h kateremu smo bili pozvani z dopisom št. 001-02/23-6/5, z dne 4. 9. 2023.

Združenje občin Slovenije predlaga, da **se prvemu odstavku 162. člena Ustave RS** doda ali nova alineja, ki se glasi: *»reprezentativno združenje občin na območju države, če meni, da zakon protiustavno posega v ustavni položaj in delovanje občin«* ali pa se dopolni predlagana deveta alineja, ki naj se glasi: *»samoupravna lokalna skupnost, če meni, da zakon posega v njeno delovanje oz. njen ustavni položaj oz. reprezentativno združenje samoupravnih lokalnih skupnosti za račun lokalne skupnosti«*.

Obrazložitev:

V sedaj veljavnem 162. členu Ustave RS je določeno, da lahko poda pobudo za začetek postopka pred ustavnim sodiščem, katerega določa zakon, vsak, ki izkaže svoj pravni interes. V predlagani spremembi pa je natančno določeno kdo lahko zahteva presojo ustavnosti pred ustavnim sodiščem, in sicer:

- tretjina poslancev državnega zbora,
- državni svet,
- vlada,
- predsednik republike,
- varuh človekovih pravic, če meni, da zakon protiustavno posega v človekove pravice ali temeljne svoboščine,

- generalni državni tožilec, če nastane vprašanje ustavnosti v zvezi z zadevo, ki jo obravnava državno tožilstvo,
- informacijski pooblaščenec, centralna banka, računsko sodišče in zagovornik načela enakosti, če nastane vprašanje ustavnosti v zvezi s postopki, ki jih vodijo,
- sodni svet, če meni, da zakon posega v ustavni položaj sodstva,
- samoupravna lokalna skupnost, če meni, da zakon posega v njen ustavni položaj, in
- reprezentativni sindikat za območje države, če meni, da zakon protiustavno posega v pravice delavcev.

Menimo, da se s predlagano spremembo oži krog tistih, ki lahko pričnejo postopek pred Ustavnim sodiščem RS. Združenjem občin se s predlagano spremembo onemogoča vložitev presoje ustavnosti zakona, kar ocenjujemo za nedopustno in diskriminatorno. Namreč, to možnost imajo reprezentativni sindikati, ki zastopajo interese svojih članov in enako delujejo tudi združenja občin. Tudi združenja občin imajo status reprezentativnosti, katero jim je dodeljeno z Zakonom o lokalni samoupravi, mestnim občinam pa tudi z odločbo Ustavnega sodišča RS. Peti odstavek 86.a člena ZLS namreč jasno določa, da »Združenje predstavlja interese svojih članic pred državnimi organi, kadar ti oblikujejo ali sprejemajo zakone, ali druge predpise, s katerimi se določajo naloge, pravice, obveznosti in odgovornosti občin, ali se s predpisi kako drugače posega v njihove koristi.« Na podlagi tega zastopajo interese svojih članic – občin, enako kot to počno reprezentativni sindikati.

Skladno s tem predlagamo, da se predlog navedenega člena Ustave RS ustrezno dopolni.

S spoštovanjem,

Robert Smrdelj
Predsednik Združenja občin Slovenije

Pripravila:
Mateja Krvina
Strokovna sodelavka